

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia   lipca 2011 r.

**Pani
Jolanta CHEŁMIŃSKA
Wojewoda Łódzki**

LLO – 4101-08-01/2011
P/11/061

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi przeprowadziła w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim (zwanym dalej „Urzędem”), kontrolę wykonywaną przez Wojewodę Łódzkiego w latach 2010 – 2011 (I kwartał) zadań w zakresie bezpieczeństwa transportu drogowego towarów niebezpiecznych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 lipca 2011 r. - Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację zadań w zakresie bezpieczeństwa przewozów drogowych towarów niebezpiecznych, pomimo wystąpienia nieprawidłowości, dotyczących obowiązującej sprawozdawczości oraz pomimo nieprzekazywania do Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego informacji o realizacji przez przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych² (*updtn*).

1. Wojewoda Łódzki dysponował wiedzą o zagrożeniach związanych z przetwarzaniem i transportem towarów niebezpiecznych występujących na terenie województwa łódzkiego.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 199, poz. 1671, ze zm..

W analizie przeprowadzonej w grudniu 2010 r. przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej (KW PSP) zidentyfikowano zagrożenia związane z lokalizacją zakładów wytwarzających, gromadzących lub przetwarzających towary niebezpieczne oraz trasami przewozu tych towarów.

Wynikający z art. 20 *updtn* obowiązek nadzoru nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych, Wojewoda sprawował z wykorzystaniem struktur Urzędu oraz organów rządowej administracji zespolonej, dla których – stosownie do ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ (*uow*) – jest zwierzchnikiem. Wykorzystywany był również do tego celu udział w pracach Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (WRBRD), w której Wojewoda – na podstawie art. 140i ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁴ (*prd*) – jest zastępcą przewodniczącego.

W statucie i regulaminie organizacyjnym Urzędu, a także w zakresach czynności pracowników Wydziału Infrastruktury oraz Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, określono zadania dotyczące sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem w przewozie towarów niebezpiecznych.

Nie zostały natomiast stworzone rozwiązania umożliwiające pozyskiwanie od podległych organów administracji rządowej w województwie, bieżących informacji o ich działaniach, w tym o wynikach przeprowadzonych kontroli, związanych z przewozem drogowym towarów niebezpiecznych. Udokumentowane działania w tym zakresie, nastąpiły dopiero w II kwartale 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, przyjmując do wiadomości wyjaśnienia zastępcy dyrektora Wydziału Infrastruktury, wskazujące forum WRBRD, jako miejsce wymiany informacji o stanie bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych – zauważa, że niedokumentowanie omawianych zagadnień do końca 2010 r., ograniczało możliwości ich wykorzystania, jako materiału do analiz i ocen bezpieczeństwa przewozu tych towarów.

2. Wojewoda Łódzki w latach 2004, 2005 oraz 2008 podejmował działania mające na celu pozyskanie instrumentów umożliwiających wyselekcjonowanie podmiotów zajmujących się spedycją towarów niebezpiecznych. W wystąpieniach kierowanych do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wnioskował bowiem o udostępnienie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. Działania te były nieskuteczne, a brak dostępu do danych z ewidencji uniemożliwił – według wyjaśnień kierownika Oddziału Komunikacji–

---

³ Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 ze zm.

realizację tego celu. W efekcie Urząd nie dysponował rejestrem przedsiębiorców z terenu województwa łódzkiego, wykonujących czynności spedycyjne z towarami niebezpiecznymi i nie była prowadzona weryfikacja spełniania przez przedsiębiorców obowiązku określonego w art. 23 ust. 2 pkt 1 *updtm*, polegającego na złożeniu rocznego sprawozdania z przewozu towarów niebezpiecznych oraz czynności z tym związanych.

NIK zwraca uwagę na to, iż Urząd nie wykorzystał innych, dostępnych możliwości ustalenia przedsiębiorców uczestniczących w przewozie towarów niebezpiecznych. Nie były prowadzone analizy porównawcze wykazów podmiotów składających sprawozdania Wojewodzie Łódzkiemu w kolejnych latach oraz nie korzystano z informacji wynikających ze współpracy z organami rządowej administracji zespolonej.

3. W Urzędzie określone zostały procedury weryfikacji rocznych sprawozdań składanych przez przedsiębiorców. W zasadach opracowanych w marcu 2009 r. oraz w lutym 2010 r. ustalono zakres oceny formalnoprawnej i merytorycznej oraz tryb przekazywania do Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Łodzi (WITD) zbiorczych informacji wynikających z tych sprawozdań, w tym informacji o przedsiębiorcach składających sprawozdania, po upływie obowiązującego terminu.

Najwyższa Izba Kontroli oceniając pozytywnie opracowanie procedur postępowania ze sprawozdaniami, zwraca jednak uwagę na przypadki nieprzestrzegania określonych w nich zasad. Dotyczyło to w szczególności:

- nieprzekazania przez Wydział Infrastruktury Urzędu do WITD informacji o złożeniu przez 23 przedsiębiorców sprawozdań za 2009 r., po terminie ustalonym art. 23 ust. 2 pkt 1 *updtm*, skutkiem czego Łódzki Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego (ŁWITD) nie uzyskał informacji stanowiących podstawę do zastosowania – wobec tych przedsiębiorców – sankcji ustalonej art. 32 ust. 2 *updtm*,
- nie podejmowania przez Urząd działań mających na celu wyegzekwowanie – od doradców ds. bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych (doradców DGSA) i przedsiębiorców wykonujących takie przewozy – obowiązku sporządzenia i złożenia Wojewodzie wymaganych sprawozdań. Zdaniem NIK, w wyniku zaniechania tych działań Wojewoda Łódzki nie posiadał rzetelnych informacji o ilości i rodzajach przewożonych towarów niebezpiecznych, tj. informacji służących do analizy stanu bezpieczeństwa transportu drogowego tych towarów w województwie łódzkim,
- nie zawsze rzetelnej weryfikacji merytorycznej sprawozdań złożonych przez przedsiębiorców. Kontrola NIK wykazała, że 2 przedsiębiorców składało sprawozdania za

lata 2009 i 2010, sporządzone przez doradców, których brak było w wykazie doradców DGSA, posiadających ważne świadectwa. Ustalono także, że w przypadku jednego przedsiębiorcy wystąpiły rozbieżności pomiędzy dokumentami znajdującymi się w Urzędzie, a dokumentami przekazanymi przez przedsiębiorcę kontrolerowi NIK, w trybie art. 29 pkt 2 lit f ustawy o NIK. O powyższych ustaleniach poinformowano inspektorów WITD prowadzących w tym czasie kontrolę u przedsiębiorcy, wnioskując o ich wykorzystanie.

W sprawozdaniach za 2010 r. ilość przewożonych towarów niebezpiecznych podawana była niezgodnie z metodyką określoną rozporządzeniem Ministra Infrastruktury oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2005 r. w sprawie wzoru formularza rocznego sprawozdania z działalności w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych oraz sposobu jego wypełnienia⁵. W badanej próbie 124 sprawozdań (30% złożonych sprawozdań) nieprawidłowości te stwierdzono w 16 przypadkach. Urząd dopiero w trakcie kontroli, podjął działania na rzecz wyjaśnienia błędnych zapisów i dokonania korekty sprawozdań.

4. Wojewoda Łódzki nie prowadził kontroli zadań z zakresu administracji rządowej – zleconych na podstawie *updtn* do realizacji przez Marszałka Województwa Łódzkiego. Informacje o stanie ich realizacji, Wojewoda uzyskiwał w ramach bieżącej współpracy z Departamentem Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi. Jak wyjaśniła Pani Wojewoda – z uwagi na posiadane możliwości kadrowe – kontrole: nadawania uprawnień przedsiębiorcom do prowadzenia kursów doszkalających dla kierowców wykonujących przewóz drogowy towarów niebezpiecznych oraz sprawowania nadzoru nad procesem szkolenia, w tym wydawania zaświadczeń kierowcom wykonującym przewozy drogowe towarów niebezpiecznych, przewidziano do realizacji w 2012 r.
5. Zadania w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem i organizacją ruchu z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne, Wojewoda Łódzki realizował przy udziale służb administracji zespolonej, struktur Urzędu oraz w ramach prac WRBRD. Przy współpracy służb rządowej administracji zespolonej – Wojewoda Łódzki uczestniczył w uzgadnianiu dokumentacji projektowych odcinków autostrad i dróg ekspresowych na terenie województwa łódzkiego, w zakresie budowy parkingów dla pojazdów przewożących towary niebezpieczne.

---

⁵ Dz. U. Nr 207, poz. 1733

Realizując uprawnienia wynikające z art. 10 ust. 2 *prd* i § 3 pkt 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem⁶, służby Wojewody Łódzkiego dokonały, podczas kontroli 11 zarządców podległych dróg, oceny organizacji ruchu a także oceny oznakowania, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej oraz stanu urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

NIK – uznając kompleksowy charakter przeprowadzonych kontroli – stwierdza jednak, że w ich dokumentacji brak jest jednak zapisów świadczących o dokonaniu oceny – o której mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. – w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych. W ocenie NIK analizy i oceny stanu organizacji ruchu powinny być istotnym elementem służącym ograniczeniu ryzyka wystąpienia sytuacji niebezpiecznych w związku z uczestnictwem w ruchu pojazdów przewożących towary niebezpieczne.

NIK zauważa, że w 2011 r. zespół roboczy ds. przewozu materiałów niebezpiecznych, działający w strukturze WRBRD, zobowiązany został przez Prezydium tej Rady do zinwentaryzowania stanu realizacji dotychczas wypracowanych projektów, wniosków i propozycji kierowanych pod adresem zarządców dróg.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- kontynuowanie działań umożliwiających bieżącą aktualizację informacji o podmiotach działających na terenie województwa, zobowiązanych do składania rocznych sprawozdań,
- przestrzeganie przyjętych zasad postępowania z rocznymi sprawozdaniami składanymi przez przedsiębiorców oraz rzetelne weryfikowanie danych w nich zawartych,
- dokonywanie okresowych ocen organizacji ruchu na podległych drogach województwa łódzkiego, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń wynikających z uczestnictwa w tym ruchu pojazdów przewożących towary niebezpieczne oraz kierowanie wynikających z nich wniosków do właściwych organów zarządzających ruchem drogowym,
- zrealizowanie zapowiedzianej kontroli zadań z zakresu administracji rządowej, zleconych Marszałkowi Województwa Łódzkiego na podstawie *updtn*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Wojewody w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania

---

⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 177, poz. 1729

wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.